

2019

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI DLA MIASTA PRUSZCZ GDAŃSKI

BURMISTRZ PRUSZCZA GDAŃSKIEGO
kwiecień 2020

Wstęp

Jednym z zadań własnych Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański, określonym w ustawie *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Przedmiotową analizę sporządza się na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, a także innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmuje:

- możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 tej ustawy;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Przedmiotowa analiza podlega publicznemu udostępnieniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Pruszcz Gdański.

1. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Obowiązkiem podmiotu odbierającego odpady komunalne, wynikającym z ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, jest przekazywanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej, a selektywnie zebranych odpadów komunalnych do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów. Ponadto dopuszcza się również przekazywanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych do termicznego przekształcania, jeżeli na terenie gminy prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów zgodnie z ww. ustawą. Jednocześnie podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych zobowiązany jest do przekazywania selektywnie zebranych odpadów komunalnych do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

Do dnia 14 lutego 2017 r. jedyną regionalną instalacją do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych pochodzących z terenu Pruszcza Gdańskiego wynikającą z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami był RIPOK Szadółki prowadzony przez Zakład Utylizacyjny Sp. z o.o. w Gdańsku przy ul. Jabłoniowej 55. Od dnia 15 lutego 2017 r. obowiązuje nowy podział województwa pomorskiego na cztery regiony gospodarki odpadami. Region Północny, w skład którego wchodzi Pruszcz Gdański, może być obsługiwany także przez inne instalacje regionalne takie jak: RIPOK Eko Dolina, RIPOK Czarnówko, RIPOK Swarzewo, RIPOK Chlewnica lub RIPOK Łeba.

Zgodnie z uchwałą nr 322/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022” na terenie województwa pomorskiego nie funkcjonują już instalacje zastępcze, gdyż moce przerobowe funkcjonujących RIPOK w regionach są wystarczające do przyjęcia i przetworzenia wytwarzanych na terenie tego regionu zmieszanych odpadów komunalnych oraz selektywnie zebranych odpadów komunalnych. Rolę instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi Regionu Północnego, w przypadku gdy znajdująca się w nim instalacja regionalna uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn pełnią pozostałe RIPOK, funkcjonujące na terenie województwa pomorskiego, z uwzględnieniem posiadanych przez te instalacje mocy przerobowych. W obecnym stanie prawnym obowiązuje nazwa *instalacja komunalna*, która zastąpiła wcześniejszą nazwę *regionalna instalacja przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK)*.

W 2019 r. pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania były w instalacji składowane. Po wybudowaniu Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów w Gdańsku będzie istniała możliwość zagospodarowania odpadów komunalnych w zakresie ich termicznego przekształcania w spalarni. Ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa począwszy od 2016 r. zabronione jest składowanie tzw. frakcji energetycznej, czyli takich odpadów, które można wykorzystać do celów energetycznych.

W związku z powyższym w dniu 19 grudnia 2017 r. Rada Miasta Pruszcz Gdański podjęła uchwałę w sprawie zawarcia Porozumienia Międzygminnego pomiędzy Gminą Miejską Pruszcz Gdański a Gminą Miasta Gdańska w sprawie zagospodarowania przez Gminę Miasta Gdańska frakcji energetycznej wysortowanej z odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański. W dniu 25 stycznia 2018 r. Rada Miasta Pruszcz Gdański podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia woli zawarcia Porozumienia Międzygminnego pomiędzy Gminą Miejską Pruszcz Gdański, a Gminą Miasta Gdańska w sprawie wykonania zadań publicznych w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych przez Gminę Miasta Gdańska. Z kolei w dniu 5 czerwca 2019 r. podjęta została również uchwała w sprawie zawarcia Porozumienia Międzygminnego pomiędzy Gminą Miejską Pruszcz Gdański a Gminą Miasta Gdańska w sprawie wykonania zadań publicznych w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym także frakcji odpadów wysortowanych z odpadów komunalnych. Na tej podstawie w dniu 26 czerwca 2019 r. zostało zawarte Porozumienie Międzygminne z Gminą Miasta Gdańska, które weszło w życie z dniem 1 sierpnia 2019 r.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W minionym roku kontynuowano prace związane z budową podziemnych systemów gromadzenia odpadów komunalnych. Wcześniejsze realizacje dotyczyły punktów przy ul. Fryderyka Chopina 22 i przy ul. Grunwaldzkiej 10 w Pruszczu Gdańskim, z których każdy składał się z pięciu całkowicie podziemnych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów. W 2019 r. powstały kolejne inwestycje tego typu. Tym razem realizacje zostały oparte na systemach półpodziemnych. Nowe punkty do gromadzenia odpadów komunalnych pojawiły się w mieście przy ul. Mickiewicza 4 oraz przy ul. Obrońców Westerplatte 5A. W ramach dotacji udzielonej Powiatowi Gdańskiemu przez Miasto wybudowany został również półpodziemny system gromadzenia odpadów segregowanych przy ul. Grunwaldzkiej 25 w Pruszczu Gdańskim.

W planach są również kolejne przedsięwzięcia związane z budową nowoczesnych systemów gromadzenia odpadów w naszym mieście.

Z początkiem 2019 r. miejska Spółka „PURUM” rozpoczęła prowadzenie Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK) znajdującego się w Pruszczu Gdańskim przy ul. Kupieckiej oraz wyposażyła go w odpowiednie pojemniki i kontenery niezbędne do przechowywania odpadów.

3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Łączny koszt za odbieranie, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych poniesiony przez Miasto za 2019 r. wynosi 5 853 982,03 zł. Na tę kwotę składa się m. in. wynagrodzenie firmy świadczącej usługę odbioru odpadów komunalnych

z nieruchomości zamieszkałych na terenie Pruszcza Gdańskiego na zlecenie Miasta w wysokości 4 716 789,35 zł. Na mocy uchwały nr XLI/392/2017 Rady Miasta Pruszcza Gdański z dnia 19 grudnia 2017 roku powołano gminną spółkę prawa handlowego pod nazwą „PURUM”, której zadaniem jest odbiór odpadów komunalnych na terenie Miasta Pruszcza Gdański, zagospodarowanie tych odpadów, wyposażenie miejsc selektywnego zbierania odpadów oraz wyposażenie i prowadzenie gminnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej.

W ramach zawartej z Miastem umowy PURUM Sp. z o.o. z początkiem 2019 r. rozpoczęła świadczenie usług publicznych na terenie Miasta, obejmujących: wyposażenie nieruchomości zamieszkałych w pojemniki i worki na odpady komunalne oraz punktów selektywnego zbierania odpadów w odpowiednie pojemniki i kontenery, odbieranie odpadów bio i suchych oraz metali i tworzyw sztucznych (w tym opakowań wielomateriałowych), papieru i szkła od mieszkańców bezpośrednio z nieruchomości oraz obsługę Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK). Ponadto odbierano zużyte baterie z 27 punktów zbiórek oraz zużytą odzież i tekstylia z 25 punktów na terenie Pruszcza Gdańskiego. W 2019 r. odbyły się też dwukrotnie zbiórki choinek naturalnych z 58 punktów. Zbiórki tego odpadu miały miejsce 19 stycznia i 2 lutego. Dodatkowo Spółka odbierała przeterminowane leki z 15 aptek zlokalizowanych na terenie Miasta. W minionym roku czterokrotnie zorganizowano również objazdowe zbiórki odpadów wielkogabarytowych, które mieszkańcy zabudowy jednorodzinnej wystawili przed posesje, a mieszkańcy zabudowy wielorodzinnej odnieśli do swoich punktów gromadzenia odpadów. Pierwsza z nich odbyła się w dniu 16 marca, kolejne w dniach 29 czerwca i 28 września, zaś ostatnia 14 grudnia.

Na podstawie Porozumienia Międzygminnego z Gminą Miasta Gdańska w sprawie zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z terenu Miasta, zawartego w dniu 26 czerwca 2019 r., Miasto zobowiązane jest zapewnić finansowanie zadania. Za zagospodarowanie odpadów w 2019 r. w instalacji komunalnej prowadzonej przez Zakład Utylizacyjny Sp. z o.o. w Gdańsku poniesiono koszty w wysokości 1 117 849,98 zł.

Kolejny rok na terenie Miasta funkcjonuje (GPSZOK), w którym w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi mieszkańcy Miasta mają możliwość oddania selektywnie zebranych odpadów takich jak: szkło, papier, metale i tworzywa sztuczne (w tym opakowania wielomateriałowe), zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe, odpady niebezpieczne (np.: farby, lakiery, środki ochrony roślin, oleje, akumulatory, baterie, przeterminowane leki), opony, zużyta odzież i tekstylia, popiół, odpady budowlano-remontowe i rozbiórkowe w ilości 0,5 tony rocznie na gospodarstwo domowe, przy czym styropian w ilości nie większej niż 6 m³ rocznie, skoszona trawa, liście i inne odpady z ogrodów i parków ulegające biodegradacji. Punkt ten cieszy się rosnącym zainteresowaniem o czym świadczy coraz większa ilość przyjmowanych w nim odpadów.

Mimo istnienia takiego punktu nie brakuje jednak osób, które wolą pozbyć się odpadów w nielegalny sposób np. podrzucając je w różne miejsca, zaśmiecają Miasto, choć nie można stwierdzić jednoznacznie, że są to odpady pochodzące od mieszkańców Pruszcza Gdańskiego. W 2019 r. na likwidację dzikich wysypisk poniesiono koszty

w wysokości 19 342,70 zł. Rok wcześniej koszt ten wyniósł 18 828,72 zł. Z kolei w 2017 r. na likwidację miejsc nieprzeznaczonych do składowania odpadów biodegradowalnych przekazano środki w wysokości 20 000,00 zł, a na usunięcie innych odpadów z takich miejsc kwotę 43 750,20 zł, co łącznie stanowiło wydatek 63 750,20 zł.

W 2019 r. łączna kwota wydatków na gospodarowanie odpadami wyniosła 6 615 718,61 zł. Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowiły kwotę 5 132 193,22 zł. W związku z tym różnica między wpływami a wydatkami wynosi - 1 483 525,39 zł.

4. Liczba mieszkańców

Wg stanu na dzień 31.12.2019 r. liczba mieszkańców w Pruszczu Gdańskim wyniosła 29 922. W oparciu o dane ewidencji ludności na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się znaczny wzrost liczby mieszkańców.

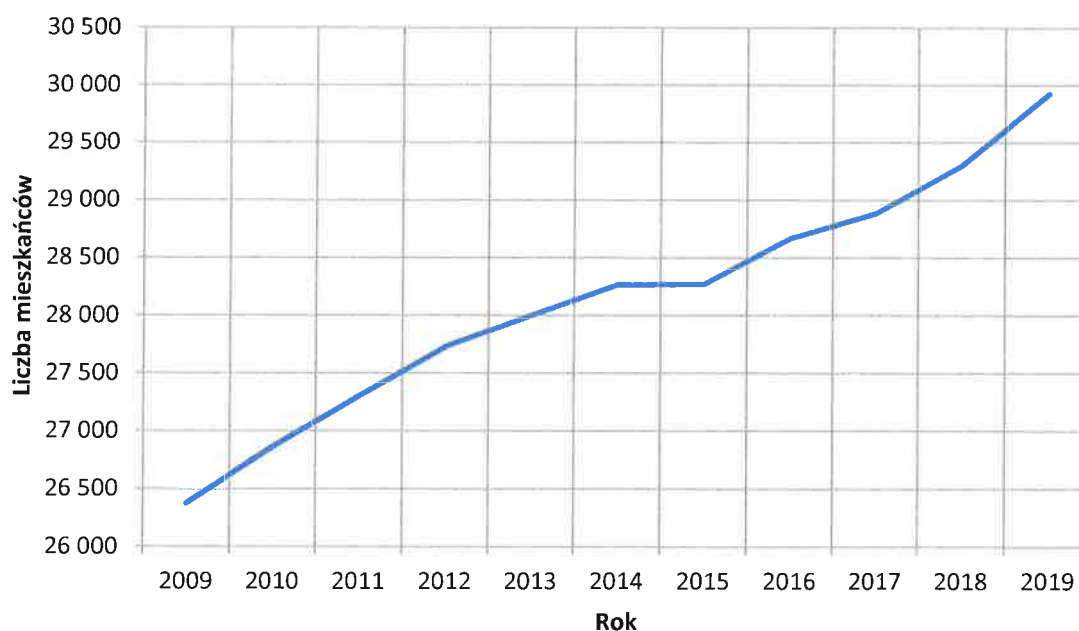
Ilu nowych mieszkańców przybywało w naszym mieście w kolejnych latach wg stanu na dzień 31 grudnia przedstawiono w tabeli 1.

Porównywane lata	Liczba nowych mieszkańców
2010 r. do 2009 r.	487
2011 r. do 2010 r.	439
2012 r. do 2011 r.	425
2013 r. do 2012 r.	271
2014 r. do 2013 r.	266
2015 r. do 2014 r.	9
2016 r. do 2015 r.	396
2017 r. do 2016 r.	213
2018 r. do 2017 r.	413

Tabela 1. Przyrost liczby mieszkańców w ostatnich latach

Natomiast w ciągu analizowanego roku 2019 przybyło 624 nowych mieszkańców w porównaniu z rokiem 2018. W przeciągu ostatniego dziesięciolecia liczba mieszkańców wzrosła o 3 543, co stanowi wzrost o ponad 13%.

Wzrost liczby mieszkańców w ostatnich latach zilustrowano na wykresie 1.

Wykres 1. Liczba mieszkańców Pruszcza Gdańskiego w latach 2009-2019

Istotne znaczenie ma również liczba mieszkańców w 1995 r., ponieważ obliczając poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania odnosimy się do tego okresu. W 1995 r. liczba mieszkańców Pruszcza Gdańskiego wynosiła 21 318. W porównaniu do minionego roku nastąpiło zwiększenie tej liczby o 8 604 osoby, co stanowi wzrost o ponad 40%. W związku z tym duże znaczenie ma selektywna zbiórka odpadów. Im mniejszą grupę stanowią będą odpady zmieszane tym poziom uzyskiwane przez Miasto będą lepsze.

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 tej ustawy

W 2019 r. Gmina Miejska Pruszcz Gdański nie podejmowała działań, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gdyż właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, a także właściciele nieruchomości, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy indywidualnie zawierali umowy, o których mowa w art. 6 ust. 1 ww. ustawy. W wyniku działań kontrolnych prowadzonych przez strażników miejskich nie stwierdzono konieczności organizowania wykonania zastępczego przez gminę.

6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

Wiele odpadów powstających w gospodarstwach domowych jest przyjmowanych od mieszkańców Pruszcza Gdańskiego w Gminnym Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK) mieszczącym się przy ul. Kupieckiej.

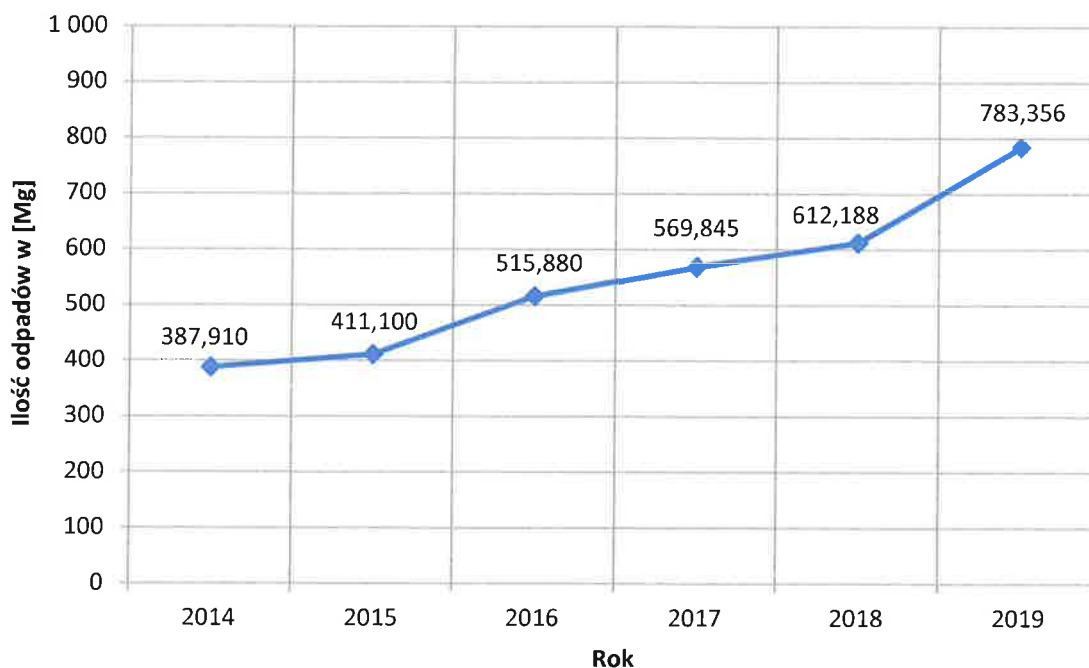
W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wnoszonej na rzecz Miasta odbierane są w tym punkcie następujące selektywnie zebrane odpady: szkło, papier, metale i tworzywa sztuczne (w tym opakowania wielomateriałowe), zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe, odpady niebezpieczne (np.: farby, lakiery, środki ochrony roślin, oleje, akumulatory, baterie, przeterminowane leki), opony, zużyta odzież i tekstylia, popiół, odpady budowlano-remontowe i rozbiórkowe w ilości 0,5 tony rocznie na gospodarstwo domowe, przy czym styropian w ilości nie większej niż 6 m³ rocznie, skoszona trawa, liście i inne odpady z ogrodów i parków ulegające biodegradacji.

Ilość odebranych w GPSZOK odpadów w 2019 r. przedstawiono w tabeli 2. W punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych najwięcej zebrano odpadów wielkogabarytowych, których masa stanowi 289,52 Mg. Następną najliczniejszą grupę tworzą odpady budowlane, których łącznie przyjęto 241,89 Mg. Natomiast odpadów ulegających biodegradacji odebrano w GPSZOK 143,84 Mg. Kolejnymi grupami odpadów są: elektroodpady, odpady opakowaniowe, opony, odzież i oleje.

KOD ODPADU	RODZAJ ODPADU	MASA ODPADU [Mg]
15 01 01	opakowania z papieru i tektury	23,260
15 01 06	zmieszane odpady opakowaniowe	2,480
15 01 07	opakowania ze szkła	11,200
16 01 03	zużyte opony	20,920
17 01 02	gruz ceglany	41,020
17 02 01	drewno	20,380
17 03 80	odpadowa papa	4,240
17 06 04	materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	3,160
17 09 04	zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	173,090
20 01 10	odzież	6,720
20 01 21*	lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,210
20 01 23*	urządzenia zawierające freony	7,888
20 01 26*	oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25	0,860
20 01 34	baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,646
20 01 35*	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	13,143
20 01 36	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20,779
20 02 01	odpady ulegające biodegradacji	143,840
20 03 07	odpady wielkogabarytowe	289,520
Suma		783,356

Tabela 2. Ilość odebranych w GPSZOK odpadów w 2019 r.

Porównanie ilości odebranych odpadów komunalnych w GPSZOK w minionych latach zobrazowano na wykresie 2. Można zauważyć, że z roku na rok ilość odpadów przyjmowanych od mieszkańców jest coraz większa. W minionym roku zebrano ich ponad dwa razy tyle co w 2014 r.

Wykres 2. Ilość odpadów komunalnych odebranych w GPSZOK w latach 2014-2019

7. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Analiza ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych będzie możliwa po otrzymaniu sprawozdań od podmiotów realizujących usługi odbioru i zbierania odpadów komunalnych.

Zakończenie

W związku z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw zmianie uległy terminy przekazywania sprawozdań składanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, a także zmieniał się termin sporządzania rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Zgodnie z nowymi przepisami podmioty zobowiązane są do przekazania Gminie sprawozdań w terminie do dnia 30 czerwca 2020 r., z kolei Gmina na podstawie sprawozdań przedsiębiorców ma obowiązek sporządzenia sprawozdania rocznego w terminie do dnia 31 sierpnia 2020 r.

Wobec powyższego pełna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2019 r. będzie możliwa po otrzymaniu sprawozdań, które są podstawą do jej wykonania.

BURMISTRZ

Janusz Wróbel

Opracowała:
Małgorzata Skuza
Inspektor w Referacie Gospodarki Komunalnej